

ANGELČEK

Priloga „Vrtcu“.

Štev. 9.

Ljubljana, 1. septembra 1911.

XIX. tečaj.

Zjutraj.

12. Jutranji pozdrav.

Petelin poje
beli dan,
da se razlega
prek poljan.

Oj, za gorami
solnce spi . . .
a kmalu se iz
sanj zбудi.

A solnce naj te
poživi,
in sveža rosa
napoji!

Že kuka izza
gore, glej!
po nebu pelje
se naprej.

Oj, dobro jutro
voščim ti,
oj solnce z žarki
svetlimi!

Oj, dobro jutro,
beli dan,
visoka gora,
cvetna plan!

Oj, dobro jutro,
rožica!
Že vela si,
ubožica.

Oj, dobro jutro,
jutro ti!
Kako se vse te
veseli!

Zvonimir.

Dobri ljudje.

25. Sv. Tomaž Vilanovski.

Ta izredno blagočutni in usmiljeni svetnik je bil rojen blizu mesta Vilanova na Španskem: odtod njegovo ime. Pozneje je bil škoф v Valenciji. Ob njegovi smrti (l. 1555.) je zavladala splošna žalost med vsemi prebivalci. Ljudje so jokali in vsi potrти jadikovali: „O Bog! kolika izguba nas je zadela!“ Duhovniki in preprostoljudstvo vsepovprek je zdihovalo: „O Valencija, zadela te je težka šiba božja!“ Ubožčki so jokaje letali po ulicah in vpili s pretresljivim glasom: „Naš oče je umrl, naša bramba, naša tolažba nam je odvzeta; kaj naj zdaj počnemo?“

Naj navedem samo tri zglede junaške usmiljenosti iz njegovih otroških let.

Nekega dne, v pozimskem času, je bil pri sosedovih, kar pride nekaj slabo oblečenih, od mraza se tresočih dečkov, ki nujno prosijo pomoči. Ko pa vidi, da jim v sosedovi hiši nočejo nič dati, jih povabi k sebi ter dá enemu svoj plašč, drugemu svoj površnik, tretjemu svoje hlače in hiti potlej v sami spodnji obleki domov. Ko ga mati zagleda tako oblečenega, ga posvari; bogoljubni otrok pa odgovori: „O mati, naredite z menoj kar hočete, in kaznujte me kakorkoli; Gospod pa ve, da mi je bilo nemogoče drugače delati. Ko sem videl te uboge, od mraza se tresoče dečke, si nisem mogel kaj, da bi jih ne pokril, kolikor mi je bilo mogoče. Dobra mati je izkušala prikriti srčno ginjenje in je uprla oči na podobo Gospodovo ter ga zahvalila, da jej je dal tako pobožnega in usmiljenega sina.“

Nekoč je šla mati z deklami od doma in je vzela ključ od jedilne shrambe s seboj. Pride pa nekaj ubožcev pred vrata prosit ubogajme. Ko Tomažek opazi, da jim dekla, ki je doma ostala, nič ne da, ker jim tudi ne more dati, gre in polovi šest piščancev in jih porazdeli prosjakom. Ko se mati vrne domov in zve,

kaj se je zgodilo, vpraša dečka, zakaj je podaril piščeta. „Zato,“ odvrne milosrčni deček, „ker se ne spodbobi in mi srce ni dalo, da bi ubožce, ki prosijo miloščine, pustili prazne odhajati; ker je pa bilo vse zaprto in nič drugega na razpolago kot tele piške, sem jih pa dal in bi bil dal še kokoš, ko bi bilo prišlo več prošilcev. Pustite drugikrat, ko greste od doma, kaj miloščine doma.“ Pobožna mati je bila zadovoljna in je odslej sama tako obračala, da je mogel blagi sinek miloščino deliti po željah svojega dobrega srca.

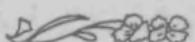
Nekoč je oče poslal svetega dečka z domačim hlapcem h kmetu, kateremu je bil posodil pšenice za setev, z naročilom, da naj jo zdaj vrne, ko je žetev končana. Deček pa vidi, da je ubogi mož zelo malo pridelal to leto in da ima veliko otrok; zato se vrne, ne da bi kaj zahteval, ter razлага očetu veliko potrebo kmetovo in ga prelepo prosi, naj se ga usmili in mu odpusti dolg, ker se je prepričal na svoje oči, kako malo je pridelal to leto in kako zelo potrebuje to malo, da preživi svojo družino. Rad odpusti oče na prošnjo pobožnega dečka dolg, in ko pride zopet čas setve, da možu celo zopet potrebno pšenico za setev.

26. Krištof Šmid.

Komu ni znano ime preblagega mladinoljuba, duhovnika Krištofa Šmida. Spisal je tudi knjigo „Spomini iz mojega življenja“. Tu pripoveduje med drugim ta-le dogodek.

„Neki deček je, menda po nesreči, vrgel kamen na mojega brata in ga zadel na glavo, tako da je krvavel. Oba pritečeva k očetu in zahtevava, naj zatožijo zlobnega dečka, da bo kaznovan. Toda oče naju zavrnejo: „Ti ljudje so, kakor slišim, ubožni, imajo veliko otrok in vrhutega je še mati bolna. Odpustimo razposajenemu dečku. Po nauku svetega evangelija ne smemo hudega povračevati s hudim, marveč z dobrim.“ Nato so nama dali nekaj denarja z naročilom, da ga poneseva ubogi družini, ne da bi kaj omenila o kamenu. Dečkovi starši so pa že zvedeli, kakšno nesrečo je povzročil njih sin, in so bili zelo užaljeni.

Tembolj so se pa začudili, ko sva jim prinesla denarja in jim razložila, kaj so rekli naš oče. Hvalili so blagodušnost našega dobrega očeta. bili so odslej zelo prijazni do nas in nobeden izmeđ njihovih otrok nam ni več prizadejal najmanjšega zla. Da, deček je še prinesel mojemu bratu, da bi vsaj nekoliko popravil napako, kako lep venec poljskih cvetlic.

Spomini iz raja zlatih dni.

Spisal Bogumil Gorenjko.

(Konec.)

Ministrantje.

Ko sem spolnil šest let, se je pa zgodilo nekaj zelo važnega, česar se boji vsak mlad človeček. Treba je bilo v šolo. Prvi dan je bilo še, ko smo šli samo k maši in k zapisovanju. A drugi dan — no tudi drugi dan ni bilo še nič hudega. Ko je pa pograbil tretji dan učitelj nekoga za lase in mu tudi dve pripeljal za uho, se mi je zdela šola največja nesreča za mladega človeka. In res: četrti dan sem vzel na ramo šolsko torbo — a ko pridem na konec vasi, se bridko zjokam in se vrnem nazaj. „Kaj pa je?“ me vprašajo mati, ko me zagledajo klavrnega junaka. „Zakaj pa ne greš v šolo?“ — „Oh mati, ali mati!“ In zajokal sem še bolj. — „Nič se ne boj, norček, kar lepo pojdi!“ — „Ali, mati.“ — „No, grem pa jaz s teboj.“ No in res so šli. Učitelj me je pobožal in šel sem v razred in ni bilo nič hudega. A drugi dan sem prišel zopet na konec vasi in se ravno tako bal in se ravno tako vrnil. A mati me tedaj niso tako prijazno sprejeli — prav so imeli. „Bom videla, ali boš šel ali ne,“ so rekli, pa vzeli trnjevko in me gnali prav do šole. Od takrat se pa nisem vrnil nikdar več in tudi v šoli se mi ni zdelo tako hudo, kakor sem si prej domišljal in so mi jo slikali stari lenuhi, ki so sedeli po tri leta

v prvem razredu. In tako smo naenkrat postali poleg pastirjev tudi šolarčki in mislili, da imamo za županom največ skrbi na vsem svetu.

Tako smo prišli v tretji razred. Nekega lepega torka rečejo gospod katehet, kdo bi hotel hoditi ministrirat. Jaz seveda sem brž dvignil roko — in poleg mene še nekaj drugih. No k sreči so gospod poleg mene odbrali še dva, Anzelbovega Janeza, Bobnarjevega Janeza in pa mene Janeza, da smo bili trije Janezi. Sedaj je bilo šele skrbi! Preden smo se naučili latinske molitvice in se znali obračati pri oltarju! Stari ministrantje, ki so šli še isto leto v „penzijon“, so nas gledali s pogledom zaničevanja. A kmalu smo se privadili mi mladi, in ko so odšli stari in odložili svoje časti, smo si jih mi razdelili. Za prvega ministranta je bil Anzelnov, za drugega jaz, za tretjega pa Bobnarjev. Dobili smo pa še tri. Teh smo vzeli vsak enega v šolo; a je moral izkušnjo delati pred zborom vseh treh. Vsakega prvega smo pa dobili denar. In ravno od ministriranja smo si vsi trije prihranili čedne krajcarje.

Od ministriranja smo pa dobili neko veselje do vsega, kar se vrši v cerkvi. Seveda smo bili tuinsem tudi poredni in razposajeni — mlada kri. Tako n. pr. sem si doma naredil oltarček na klopi. Mati so mi celo naredili mašni plašč, biret so mi dali pa gospod katehet. Tudi lesen kelihek sem imel. Napravil sem si tudi bandero — in tako smo se shajali ministrantje pri nas in imeli obrede, kakor smo videli v cerkvi. Oj ti zlata mladost!

A kmalu je bilo konec teh lepih let. Gospod katehet so prišli k nam. Rekli so, da imam jaz dobro glavo, in so pregovorili očeta, naj me dajo v šolo. In tako me je odtrgal življenje od doma, ko sem komaj spolnil deset let. Ti pa, mladost, z Bogom; pozdravljen brezskrbna doba, ostani zdrava, tiha domača vasica sredi rodovitnih njiv in živo pisanih trat! Pozdravljen, hišica očetova! Bog ve, kedaj stopim spet pod tvoj ljubi krov.

Ti pa, deca moja, vedi, da si srečna sedaj, kot ne boš nikdar več! Uživaj v poštenosti lepe dni brezskrbnosti; a tudi nabiraj zaklade za svojo dušo, zdaj,

dokler ti je duša še mehka in vzprejemljiva za vse lepo! Vedi, o ljubljena deca, da je čas stroga gospodar. On govori: „Minulo je! Na preteklost ti je ostal le spomin. Skrbi v sedanjosti za srečno prihodnjost!“

Katerega imate najrajši?

Kaj lepo je iti na biro. Letos sem prosil g. kaplana, da bi me vzel s seboj, da bi mu nosil in delil podobice. Dovolil mi je, zakar se mu še enkrat prav lepo zahvaljujem.

Res lepo je iti na biro. Ko je odmerjena pšenica in oves, plačano predivo in oblati, takrat pritečejo otroci okrog, ki vidijo, da imaš podobice, in te gledajo tako proseče.

„No, deca moja, angelčki nedolžni, kaj bi radi?“ jih vprašaš.

Ta ti povesi kodrasto glavico, oni zbeži in se skrije v materino krilo, ta vtakne okrogli prst v usta in moško raca čez vežo, ta te pogleda malo postrani in reče pol proseče, pol zahtevajoče: „Podobice“.

In ti deliš podobice: „Na ti Alojzija; ti sveto Devico; ti Jezusa, prijatelja otrok; ti svetega Janeza z ovčico. Pa pridni bodite, otroci moji!“

Veselo te pogledajo, plosknejo skupaj z ročicami v zahvalo in se prepirajo, odzačetka potihem, ko ste odšli, glasno, kdo je dobil lepšo podobico.

„Moja je lepša.“

„Ni res. Moja je lepša. Moja ima ,špic“.“

„Moja ima pa zlat rob.“

„Kaj samo rob?! Poglej, moja je vsa zlata!“

Res, lepo je iti na biro!

* * *

„Hvaljen Bog,“ smo vstopili v hišo.

„Na veke,“ je odgovorila gospodinja.

Sredi veže sta stala dva mernika ovsu in pšenice.

Namerili so in stresli v vreče, nosača sta dvignila vsak svojo vrečo in odšla.

„No sedaj pa podobice!“ rečem jaz, in urno se postavita krog mene dva dečaka, kakih petih ali šestih let.

„No, kakega bi pa rada?“

„Lepega,“ mi odgovorita oba v eni sapi.

„No, kakega bi pa ti rada,“ stopim k deklici, ki se je skrivala, dasi je bila stara kakih deset let, v materino krilo.

„O, ta pa ne bo povedala,“ odvrne mati. „Ne more govoriti, je mutasta in tudi slaboumna je sirotica.“

Deklica se je še bolj skrila v materino krilo, dečka pa sta motrila vsak svojo podobico.

„No, ne skrivaj se, sirotka moja,“ ji je rekla mati in jo nalahno pritegnila k sebi.

„No, katerega pa imate najrajši,“ vpraša g. kaplan.

„I, to,“ reče mati, in objame in poljubi deklico tako ljubeče, kakor more edino le mati.

„Kakšna mati pa bi bila, če bi je ne ljubila bolj kot druge. Saj ona najbolj potrebuje ljubezni,“ in poljubila jo je še enkrat.

Deklica jo je pogledala tako ljubeznivo, a samo za hip, in zopet se je vrnil na obraz neki topi izraz slaboumnega človeka . . .

Odšli smo, in meni je bilo otožno pri srcu. Koliko bo morda morala trpeti še ta deklica od hudobnih ljudi, ki se bodo norčevali morda iz njene bolezni. Umrla ji bo mati, in ona ne bo imela nikogar, nihče je ne bo ljubil tako resnično kot mati. In tako ji bodo tekli žalostni dnevi skrajne zapuščenosti. A ona, sirota bolna in slaboumna, bo tako potrebna ljubezni.

O dobri Bog, prikrajšaj ji te dni in vzemi jo k sebi. Tam se bo razjasnil njen um, tam se bo razvezal njen jezik. Vzemi jo k sebi prej kakor mater!

Bogumil Gorenjko.

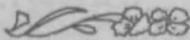
Sv. Janez Krstnik.

Ziblje sinka, peva mati . . .

Ziblje sinka, peva mati:
 Spavaj, spavaj, sinek zlati!
 Angele ima zvezdišče,
 eden v sanjah te obišče;
 pride k tebi po stezici,
 dar prinese ti v ročici:
 jagnje mlado, preveselo,
 rožo lepo, snežno belo,
 in golobče zlatokrilo.
 To prelestno bo darilo.
 Pa ti božal bode lice,
 pa ti pravil bo pravljice:
 kdo je Jagnje beloruno,
 kdo golobče zlatokljuno;
 kdo prebeła je cvetlica,
 ki ponuja jo ročica.

Ej, ta angel lep kot danek,
 vedi, sveti je Ivanek:
 in to Jagnje belokodro
 Detece je božje, modro;
 in golobec brzoleti,
 to pa Duh je božji, sveti;
 in ta roža belolista
 pa Devica je prečista!
 Čuj... Pa zapojo ti v krogu
 pesem o predobrem Bogu,
 o nebesih in njih svatih
 in o angelcih krilatih...
 Lice bode ti veselo,
 ko zazori jutro belo!

Vneslav.

Gadolovec.

I.

Hej, to so bili krasni dnevi mladih let! Pisane cvetke,
 drobne ptičice, lahnokrili metuljčki, vse nas je
 radostilo. Skakljali smo po livadah in pevali pesmice,
 pa vriskali, da je odmeval hrib in dol. In radovali smo
 se nad solnčnimi žarki, nad belimi oblački v višavah,
 nad šumljanjem potočka sredi livad, nad šepetanjem
 vitkih vrb ob žuboreči vodici..., vse nas je radostilo!

Tako je bilo podnevi. Vsak večer pa, ko je
 solnce tonilo tam za „Strmnjakom“, smo se zbrali sredi
 vasi poleg košate lipe, pod katero so se hladili in
 zabavali vaški očanci. Toda menite li, da smo mirno
 stali in poslušali pogovore umnih starčkov pod lipico
 in zgovernih ženic tam pred leseno bajtico? Vriskali
 smo in tekali, da je bilo veselje.

Tudi nekega julijevega večera smo se radovali v prijetnem hladu. Svinko smo bili. In nastal je tolik krik in vik, da so se vzdignili sosedov ded s klopi in nam zažugali: „Spat, drobiž, če ne, bo brezovka pela!“

Boječe smo pogledali deda in v hipu smo bili tiko kot miši. Hudomušni Brezarjev pastir Jernejček, naš izbrani načelnik, pa je stopil za hišni ogel, pomolil glavo čez rob in se zasmejal: „Hi, hi, to bo zabela!“

Glazen smeh je nastal med vaškimi očanci. Naša boječa srca pa so se zopet umirila.

Tudi Brezarjev Jernejček se je počasi priplazil izza oglja do nas. Nekako nezaupno je pogledal deda in ga motril z živahnimi očmi. Toda, ko je videl dobrovoljen smeh na zgubanih dedovih licih, se je ojunačil in moško stopil pred nas. A skoro nas je pozval nekoliko v stran, da ne bi motili očancev v njihovih pogovorih.

Po igri smo imeli važno zborovanje. „Kaj bomo počeli jutri?“ smo se izpraševali in čakali predlogov.

Brezuspešna so bila naša posvetovanja. Vse zanimivosti v vasi in okolici smo že videli tolikrat in tolikrat in vseh smo se naveličali.

„Kaj bomo vedno sedeli pri knjigah in se učili?“ smo tarnali nejevoljno.

Toda še nam je svetila zvezda upanja. Brezarjev pastirček Jernejček, prebrisana glavica, podpre s kazalcem čelo in upre živahne oči v tla. Kar se mu zjasni nekaj v duhu. Živahno oko med črnimi trepalnicami mu zaiskri in rjavo čelo se mu nategne v neizrecno učene gube.

„Ali veste, kje so ‚grajske skale‘?“ vpraša nas. „Vemo,“ se mu odzovemo.

„No, torej čujte!“ nadaljuje Jernejček. „Na grajskih skalah — mi je pravil Matetov hlapec — gnezdi velikanski gadje. Podnevi se grejejo na solncu, zvečer pa se zarijejo v luknje in pospe — — — hi, hi, pa pojdimo še mi spat, da ne bo brezovka pela.“

Kakor bi nas bil z vodo polil, tako smo stali drug ob drugem, nevede, bi se li smeiali ali se tožnih obrazov razšli, kot je predlagal premeteni pastirček.

No, zviti Jernejček je že vedel, zakaj je izustil zadnje besede. Morebiti vedo že tudi naši mladi bralci, kaj je nameraval z besedami, ki so podrle vse upe vernih slušateljev. No, če ste kaj bolj prebrisani kot oni vaški razposajenčki, ste gotovo že spoznali bistro glavico pastirčkovo in njegove prekanjene besede.

Pastirček se je poredno nasmehnil čemernim obrazom in žalostnim očem slušateljev, nato pa se je ponorčeval iz njih:

„E, kaj se boste res jokali kot otroci, ki so komaj oblekli prve hlačice? Saj smo vendar že fantje in se ne spodobi, da bi nosili mokre lešnike na licih. Le pogum v srce in jok — na stran!“

Potolaženi smo bili, toda odpustili bi bili težko to nagajivost zvitemu Jernejcu, da nam ni stavil tako izvrstnega predloga. Čujte ga iz ust njega samega!

„Jutri pojdemo na ‚grajske skale‘ gade lovit.“

Komaj je izustil te besede, že so strahu vztrpelata naša srca, in klicali smo drug za drugim; „Jaz že ne! jaz že ne!“ ...

„Pojdem pa sam,“ je rekel zategnjeno in nejevoljno.

„In mi gremo gledat! Kdaj pa pojdeš?“

„Jaz po kosilu, toda vas ni treba! Še opikali vas bodo, da boste stokali in jokali kot srajčnek, ko ga piči osa v nogu.“

Dobro nas je zavrnil Jernejček. Toda nismo se zmenili za njegove šaljive grožnje. Vsak je odšel domov s trdnim sklepom: „Tudi jaz grem jutri h ‚grajskim skalam‘ gledat, kako se love gadje.“

Tisto noč sem imel grozne sanje o ‚grajskih skalah‘ in o gadih, ki se solnčijo na njih.

II.

Veste, kje so grajske skale? Ako pogledate z južne strani na Strmnjak, boste videli ondi obsežno skalovje.

V onih časih, ko so še hodili krvoželjni Turčini v našo deželo, je stal tu mogočen grad. Prihrula pa je od juga divja tolpa in razstrelila to močno zidovje.

Ostala je na mestu le samotna groblja in orjaške skale, na katerih je bil sezidan grad, in zato imenujejo vaščani te skale ‚grajskie‘.

Dandanes se vzpenja po skalovju zeleni bršljan in urni martinčki ogrevajo tu svoje vitke ude.

Semkaj se je torej namenila mala vaška četa s smelim poveljnikom. Solnce je pripekalo, in niti sapica ni dihnila skozi gosto vejevje, ko smo prispeli zardelih lic k grajskim skalam. Strahu so se nam tresle nožice in ceptali smo, kakor da že pred nami sikajo strupeni gadje. Jernejček ni bil zadovoljen z nami, in marsikako trpko besedo smo morali slišati iz njegovih ust.

Mnogo nas je sililo domov. Toda drzni gadolovec se ni zmenil za to, temveč odrezal je v bližnjem grmičevju palico. Na debelejšem koncu jo je preklal ter med razpoko utaknil kratek klinček. Rahlo nastavljeni klinček je imel dvojno nalogu. Razširjal je razpoko in jo hkrati sklepal, kadar se ga je kdo občutljiveje dotaknil.

S tem preprostim orožjem je stopal Jernejček — seveda bosonog — preko skal. Pazno je zrl okoli sebe, a ni videl nič. Dalje je lezel. Zeleni bršljan se mu je zapletal med noge in mu oviral hojo.

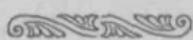
Mi smo stali pod skalami in gledali željno za pastirjem. Kar začujemo prestrašen klic. Zatrepetali smo. Kaj se je zgodilo? . . .

Jernejček je bled kakor zid lezel po skalovju k nam ter prestrašeno klical, da ga je že pičil gad. Mi smo pa videli drobnega martinčka, ki je hitel čez skalo.

Vse nam je bilo jasno. Martinček je prilezel na nogo pastirju, česar bujna domisljija je krotkega martinčka preobrazila v strupenega gada.

Tudi Jernejček je rad ali nerad izprevidel svojo zmoto, ker le ni mogel prav videti, kam ga je pičil gad. To ga je bilo sram, ker je tako zajče bežal po skalah! No, danes pa, ko so se mu pobelili lasje na glavi, prav rad pričoveduje pod vaško lipo, kako je nekdaj lovil gade na grajskih skalah. Jaz pa se ob takih prilikah spomnim lepih mladostnih let.

Zvonimir.

Na hruške.

(Slika.)

Nročje poletno solnce je pripekalo na zemljo. Kakor utrjene so se zibale polne hruške v vrtu ; in solnčna gorkota je puhtela tudi skozi vrt, dosegala je zelene veje, z mehko dlanjo je pobožala tuin-tam tudi rumene hruške. Vse je gorelo v solncu, trepetali so listki in šusteli narahlo, narahlo je valovilo po toplem vzduhu.

Janče in Tinče sta sedela na mehki tratici in sta zrla v zrak. Nad njima so se klanjale s sadjem pre-obložene hruške. Kraj sebe sta imela nekaj košaric.

Tinče je vstal. „Pojdiva!“

Stekel je k deblu in je začel plezati, Janče pa za njim.

Kmalu sta bila na vrhu, vsak na pravem mestu.
„Začniva!“

Tinče je stresel vrh, tiščal je z obema rokama debelo vejo v rokah, in — bum, bum, bum! — začelo je padati na tla; tako je hrumelo neprestano tudi od Jančetove strani.

Hruška se je zibala kakor v hudem vetrju ; vedni — bum, bum, bum! — in nič drugega. Vse rumeno je že bilo spodaj na trati : hruške so se trkljale po bregu navzdol, zbirale so se kraj košaric.

„Ju! Kako je luštno!“ je zakričal Tinče.

„Poglej, Janče, kako se zibljem na veji!“ — — Tresla sta naprej.

Končno sta se oddahnila in splezala na tla.

„O! Vse rumeno!“

Začudeno je zrl Janče to rumeno polje zrelih hrušk ; bilo je, kakor da bi se pritihotapil v vrt skrivnosten človek in pobarval na debelo to mehko tratico z rumeno barvo.

Vzela sta košarice in sta devala v nje hruške. Saj so bile domače, pošteno otresene.

Cvetinomirski.

Dolničarjev Vinko.

Go vam je bil možic! Okrogel, rdeč v obraz, je hlačal neprestano okrog mamice v kuhinji in se je držal vedno za krilo. Govoril je zelo neumno. Majhen, debel, v širokih hlačah; največkrat je pa sveda jokal. Vedno je bil lačen; mašil je pa v usta, kar je mogel, samo, da je bilo kaj pripravnega.

Poleti, ko je bila mati na polju, je capljal ta Vinko bos za njo. Na nebu je gorelo solnce, zlato, mehko solnce; smejalo se je dol na zemljo. Vinku je bilo všeč, da je sijalo solnce tako prijetno, saj ga je lepo božalo v lica in bose nožice. Tedaj je sel navadno na tla, grebel z rokami prst in jo je metal od sebe. Kmalu pa se ga je lotila lakota.

„Mama! Tluha! Lacen!“

Skremžil se mu je mali, napeti obrazek pa za-jokal je.

„Lacen!“

Potem se je pa dvignil in se oprijel matere za krilo. Pobožala ga je z raskavo dlanjo po cvetočih licih, obrisala mu s predpasnikom oči, ki so bile solzne, in ga je vzela v naročje. Čisto lahek je bil kakor perce, in je venomer jokal.

„A, lačen si?“

„Lacen, mama, lacen! Tluha!“

Šla sta potem domov, v Kurjo vas. Tiha, v megli je ležala ta Kurja vas in tam na koncu ceste je stala Dolničarjeva hiša, čudna, s par stebri podprtta koliba. Vrata so bila odprtta na stežaj, saj ni bilo v hiši ničesar za tatove. Revna je bila Dolničarjeva družina, siromašna. Daleč naokrog je bilo znano, da so Dolničarjevi reveži.

Doma je položila mati Vinka na klop za peč in mu je prinesla s podstrešja suhih hrušk. Tako je bila lakota potolažena . . .

Enkrat, ko sta se vračala z materjo s polja, je pa sedel na klopi pred hišo berač, star, nebogljen — ene noge in ene roke ni imel. Molil je na rožnivenec z debelimi jagodami, ki so rožljale . . . In tedaj se je

Vinko prestrašil in se je zbal. Oprijel se je z grozo in s strahom v očeh materinega krila in je zajokal. Kmalu pa se je ojunačil in je stopil naravnost pred berača . . .

„Imate kaj kruha, mati?“

Vinko je zrl berača začuden, nato pa je silil v mater:

„Tluha dejte, lacen, levež . . .“

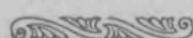
In mati je šla v kuhinjo, stara, izgubančena v lica in zelo upognjena. Vinko je pa capljal za njo; ko je pa odrezala kruha, ji ga je vzel Vinko iz rok. Hlačal je potem počasi vun čez prag, in se je ustavil pred beračem. Debelo ga je gledal, kruh na hrbtnu. Pa iztegnil je naenkrat roko proti beraču in se je zasmejal.

„Na, tluha, si lacen!“

Pustil je Vinko kruh na njegovih kolenih. Okrenil se je in je odcapljal urno, malo smešno, nazaj v kuhinjo . . .

Od tistega časa pa ni bil Vinko vedno tako hudo lačen kakor prej.

Cvetinomirskega

V šolo!

Komaj, da doma na mizo
vidi Joško mali,
pa že v prvi razred jutri
bodo ga vpisali.

Joško, to te bodo v šoli
gledali debelo! . . .
To boš ti drugovom novim
sméjal se veselo . . .

Pa boš dan za dnevom v šolo
s knjigami pohajal,
dan za dnevom učenejši,
umnejši postajal . . .

Pridno, skrbno se le ûči,
da boš kdaj kaj vedel!
Velik mož lahko še bodeš,
boljši kruh boš jedel . . .

Hej, moj Joško! Kaj, če majhna
tvoja je postava!
Tudi majhen človek včasih
vélika je glava.

Vekomir.

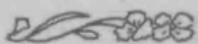
Sanje.

„Oj povejte, mamica,
kaj pomenijo te sanje,
kar sem danes sanjala:
V lepem vrtu, v širnem vrtu
hodil je vrtnar,
v beli halji kakor sneg,
lice kakor solnčni žar,
pa sadil je lilije,
božal jih in blagoslavljal.
Z njim pa je hodila žena
v belem krilu, z modrim
pasom,
zalivala lilije
je z vodico srebrno . . .

Oj povejte, kaj te sanje,
mamica, pomenijo !“

„Lepe sanje, hčerka moja!
Božji sin je bil vrtnar,
lilije – nedolžne duše,
ki jih je sadil na vrt
večno srečnih dni.
Žena bila je Marija,
varhinja nedolžnosti.
Hčerka moja, hčerka moja,
moli, da bi tudi ti
bila bela lilia!“

Bogumil Gorenjko.

Kraškočasnica.

Radovednež: „Ali ste poznali pokojnega gosp. Josipa Marna?“ — „Seveda sem ga, saj sva skupaj hodila v šolo.“ — „Vi, mladi gospod? Kako je to mogoče?“ — „Zakaj ne bi bilo mogoče? On je bil moj profesor, jaz pa njegov učenec!“ *Internus.*

Zastavica.

(Priobčila J. A. Ratuš.)

Beseda s sedmimi črkami znači ime nočne ptice roparice; če ji spredaj prideneš še eno črko, dobiš ime hišne služkinje.

Šaljivo vprašanje.

(Priobčil „Internus“.)

Kdaj je volk res volk?

Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.